

[Else-Merete Ross.]

lignende garantiordning som forlæggernes. Desuden ønsker udvalget en konsulent til bedømmelse af støtten til jazzkomponister.

Kunstfondens organisatoriske opbygning synes at virke tilfredsstillende. Jeg håber, udvalgene benytter sig af tilladelsen til at anvende deres rådighedsbeløb smidigt og indrette støtten efter, hvad der for den enkelte kunstner er mest hensigtsmæssigt.

Statens Kunstfonds rådighedsbeløb ajourføres nu. Kontoen for udsmykning af bygninger har f. eks. været uændret fra 1962. Ud over det kommer der en forøgelse på 500.000 kr. Jeg håber ikke, at vi, indtil loven revideres næste gang, skal blive stående ved disse beløb, som vil udhules, ligesom det nu er sket, men at vi på de årlige finanslove vil kunne tage hensyn til prisudviklingen.

Uden for kunstfondens rådighedsbeløb ligger de faste ydelser på finansloven. Antallet foreslås forhøjet fra 105 til 115, og de 22 hædersgaver foreslås bibeholdt. Med hensyn til disse livsvarige ydelser henstiller jeg, at udvalget gøres bekendt med den svenske ordning og drøfter dens fordele og ulemper i forhold til vor ordning. En hædersgave ydes til kunstnere som samfundets højeste anerkendelse. Det er ikke givet, at der altid findes 22 kunstnere, som samfundet synes bør have hædersgave, men det er ligesom blevet et krav, at bliver en hædersgave ledig, skal en af dem, der har den mindre statsydelse, avancere. Jeg ville foretrække, at hædersgaver, efterhånden som de bliver ledige, konverteres til 3 af de mindre statsydelser på 12.000 kr., som jeg synes der er mere behov for. Heri er mange ældre kunstnere uenige med mig, mens mange yngre er enige. Vi kunne godt beholde et par hædersgaver. En hædersgave burde ifølge min sprogbrug være noget, der blev uddelt i ganske særlige tilfælde, eventuelt som en stor engangsydelse. Den skulle uddeles enten til en skabende kunstner eller til en udøvende kunstner som udtryk for befolkningens taknemlighed eller beundring.

Kunstfondens udvalg administrerer også socialpræget hjælp til kunstnere og deres efterladte. Selv om udvalgene gerne vil af med disse opgaver, mener jeg, vi skal beholde disse ordninger, indtil loven revideres næste gang, og så overveje en gradvis afvikling.

Der er mange principielle og praktiske spørgsmål i dette lovforslag. Det radikale venstre håber på et godt samarbejde om deres løsning i folketingsudvalget.

Gunhild Due: SF er principielt tilhænger af kunstfonden ud fra den betragtning, at det er samfundets opgave at medvirke til at skabe muligheder for, at der kan skabes kunst, som vi anser for en nødvendig del af samfundslivet.

Nu har de øvrige ordførere grundigt behandlet problematikken omkring kunstfonden; jeg skal derfor nøjes med at kommentere enkelte af de nye ting i lovforslaget.

Med hensyn til at inddrage kunsthåndværk og lignende er vi nærmest imod, men vil naturligvis være med til at drøfte sagen i udvalget. Vor modstand skyldes dels en vis skræk for at blande forretning ind i kunstfonden, men først og fremmest må vi se på det forholdsvise beskedne beløb, kunstfonden har til rådighed til sine mange opgaver; der er hårdt brug for de penge til fondens egentlige og vigtigste formål. Jeg mener nok, det er vigtigt at fremme kunsthåndværket, men det ligger jo sådan, at Nationalbanken netop har oprettet et betydeligt fond, så vidt jeg ved på 15 mill. kr., til dette formål, hvad man kun kan være glad for. Jeg tror i øvrigt, at den måde, man bedst kommer de unge uetablerede kunsthåndværkere til hjælp på, er ved at stille værksteder og lignende til rådighed for dem, men jeg mener bare, at det må ske under en anden lovgivning.

Der tales også om andre former for kunstnerisk skaben, og jeg kan da godt se det ønskelige i en vis smidighed i administrationen af loven, men så længe vi ikke har flere penge at støtte med, er jeg lidt bange